Gemeente Amsterdam

# Verzoek extra camera's in cameratoezichtgebied Oosterpark

| | |
|---|---|
| Aan | Burgemeester, OOV |
| Van | Veiligheidsoverleg Oost |
| Behandeld door | Menno Hordijk, m.hordijk@amsterdam.nl |
| Datum | 11 november 2024 |

Deze aanvraag betreft een verzoek om extra camera's in het aangewezen cameratoezichtgebied Oosterpark i.v.m. de ernstige openbare orde verstoring. Met deze aanvraag informeren we u over de actuele situatie in het Oosterpark en de aanpak van de overlast. Daarmee wordt de noodzaak van extra camera's onderbouwd.

## Omschrijving van de overlastgevende doelgroep

De overlastgevende groep in het Oosterpark is in de afgelopen twee jaar veranderd. De overlastgevers zijn vrijwel allemaal middelenverslaafd. Het grootste aandeel, en meest in het oog springende, zijn de harddrugsverslaafden (met name crack en basecoke/cocaïne). Ook zien we (veel) drugsdealers in het park. Deze beide doelgroepen zijn afgelopen jaar fors toegenomen. De alcoholverslaafden vormen een kleiner aandeel en zijn vaak minder overlastgevend. De combinatie van gebruik van zowel alcohol als harddrugs maakt deze groep meer overlastgevend.

Overlast bestaat uit intimiderend tot agressief gedrag jegens willekeurige passanten en daarnaast is er vaak sprake van onbegrepen gedrag. Naast het intimiderend gedrag en/of intimiderende uitstraling is er veel vervuiling die de groep met zich meebrengt/achterlaat. In de omliggende winkelgebieden (met name de Eerste van Swindenstraat) is er sprake van winkeldiefstal maar ook veel andere delicten vinden plaats in de directe omgeving (Mauritskade, Oosterpark(straat), 's Gravesandestraat, Linnaeusstraat). Delicten die vaak gepaard gaan met intimidatie of zelfs bedreigingen met het doel om geld te genereren om te voorzien in de dagelijkse behoefte aan drugs die voortkomt uit een verslaving. Ook de hotels (Generator, Arena, Manor) rondom het Oosterpark hebben veel last van de groep drugsgebruikers omdat ze zich aldaar gaan ophouden om de kou te ontlopen en gebruik maken van de sanitaire faciliteiten van het hotel. Bij het aanspreken wordt personeel geregeld geïntimideerd. Dit is een onwenselijke situatie en brengt de hotels op hygiënisch gebied sterk in verlegenheid omdat de gasten van het hotel er regelmatig over klagen.

*Omvang*

Precieze cijfers over de omvang van de groep(en) zijn er niet. De inschatting is dat we in het Oosterpark (en directe omgeving) te maken hebben met een groep van tussen de 300 en 400 unieke mensen (hoofdzakelijk mannen). Die zijn nooit tegelijk op dezelfde plek, maar de inschatting is dat zoveel personen onderdeel uitmaken van de overlastgevers. Op een mooie dag

kan het aantal overlastgevende personen oplopen tot boven de 100. Op een gemiddelde dag zijn er in het Oosterpark tussen de 50 en 100 overlastgevende personen aanwezig.
In het Oosterpark weten dealers en gebruikers elkaar te vinden. In het park wordt gedeald en gebruikt. Naast het Oosterpark zijn de buurten in de directe omgeving plekken waar eveneens gebruikt en gehangen wordt (tot in de portieken). Bekende locaties zijn; Iepenplein, Beukenplein, Eerste van Swindenstraat (tot in de Javastraat), maar ook in Transvaal-, Dapper- en Oosterparkbuurt en in de direct aangrenzende straten Linneusstraat en Oosterpark.
Het geldende overlastgebied is uitgebreid waardoor het momenteel vrijwel overeenkomt met het gebied waarbinnen de groep zich beweegt.

*Achtergrond doelgroep*
De groep overlastgevers bestaat voor het grootste deel (ca 50%) uit Nederlands ingezetenen. Daarnaast is er een groeiende groep Oost-Europeanen. Tot slot is er een kleiner aandeel mensen van buiten Europa en ongedocumenteerden. De herkomst is voor de aanpak van belang omdat het bepalend is of iemand 'rechthebbende' is of niet. Van de overlastgevers is dus ongeveer de helft rechthebbend en de andere helft niet.
Als iemand niet-rechthebbende is dan is de enige vorm van aanpak op het verminderen van diens overlast het uitzetten uit het gebied of land (terug naar land van herkomst; repatriëring). De inzet voor de rechthebbenden is maatwerk. De stapeling van problematieken maakt het persoonsafhankelijk welke inzet nodig is.

Lokale aanpak overlastveelplegers
Met de lokale aanpak overlastveelplegers (LA OVP), met betrokkenheid van GGD, Veldwerk, Jellinek, WPI, Politie en THOR, proberen we de overlast terug te dringen en mensen richting zorg te bewegen. Politie, handhaving en veldwerk zijn veelvuldig in het Oosterpark aanwezig. Ook worden er zorgstraten georganiseerd waar per individu wordt bekeken welke aanpak helpt om weer op de been te komen; zoals dagbesteding, afkicken en tijdelijke opvang.

Met de afdeling Schoon zijn afspraken gemaakt over het intensiveren van hun inzet. Vanwege het aantreffen van spuiten in het park, is de opdracht verstrekt om deze dagelijks te verwijderen. Vrijdag 27 september jl. is er een grote schoonmaakactie gehouden in het park waarbij al het vuil uit het park is verwijderd. Ook andere partners, zoals politie, THOR en Pantar, hebben hun bijdrage geleverd tijdens deze actie. Zo onderstrepen we het integrale karakter van de aanpak. Deze actie geldt als nulmeting.

Sinds eind april van dit jaar is er cameratoezicht bij de muziekkoepel in het Oosterpark. Deze camera heeft ervoor gezorgd dat deze locatie nu weer door andere gebruikers van het park gebruikt kan worden (zowel recreatief als cultureel), maar ook dat de overlast zich heeft verplaatst naar andere delen van het park, met name de zuidoostkant van het park; zijde Linnaeusstraat tot en met De Schreeuw. Er wordt op ingezet om de overlast daar beheersbaar te krijgen met voornoemde inzet. Ook ligt het Oosterpark in een aangewezen overlastgebied. In dit jaar *(peildatum 1 okt.'24)* is er al 501 keer een gebiedsverbod opgelegd. Daarnaast geldt er van 1 oktober 2024 tot 1 april 2025 een alcoholverbod in het Oosterpark.

*Pilot inzet beveiligers (publiek private samenwerking)*
Zoals eerder gesteld hebben de hotels (Generator, Arena, Manor) rondom het Oosterpark veel last van de groep drugsgebruikers omdat ze zich aldaar gaan ophouden om de kou te ontlopen en gebruik maken van de sanitaire faciliteiten van het hotel. Maar ook andere horecagelegenheden en het OLVG ondervindt overlast van deze doelgroep.

Op 1 oktober jl. is de pilot met inzet van beveiligers in het winkel- en horecagebied in en om het Oosterpark gestart. Dit zijn extra beveiligers bovenop de beveiligers die verschillende ondernemers reeds in dienst hebben. De beveiligers zijn er speciaal om de ondernemers in en rond het park te helpen de overlast bij de onderneming tegen te gaan.
De pilot periode beslaat 13 weken, van 1 oktober tot 29 december. De beveiligers zijn werkzaam op 4 wisselende doordeweekse dagen en beide weekend dagen, van 16.00 tot 24.00 uur. De beveiligers rapporteren dagelijks, doen eventueel aangiftes en staan in nauw contact met politie, THOR (handhaving), gemeente en de BIZ Oosterpark. Ook staan de beveiligers in nauw contact met Veldwerk die in en rond het Oosterpark actief is om de alcohol- en drugsgebruikers te helpen en de meest acute gevallen op te vangen.

## Bewoners luiden de noodklok

Van ondernemers en omwonenden ontvangen we steeds vaker klachten over de ervaren overlast in het park dan wel van gebruikers in hun eigen portiek. Voor omwonenden van het park en ondernemers was er op woensdag 16 oktober jl. een bewonersavond. Tijdens deze drukbezochte bewonersavond hebben bewoners de noodklok geluid. We hebben geconcludeerd dat de huidige inzet nog niet het gewenst effect heeft; vermindering van de overlast tot een beheersbare situatie. Daarom willen we nog een aantal zaken aanpakken, zoals de verlichting in de zuidoosthoek, maar ook het plaatsen van een camera. Tegelijk is het ook belangrijk om op sociaal vlak te blijven investeren. Zo willen we proberen het contact met de overlastgevende doelgroep verder te verbeteren, vanuit zorg oogpunt, maar ook om hun betrokkenheid bij de omgeving te verbeteren met als doel dat zij zelf hun rotzooi opruimen danwel dat we dit met hen opruimen.
Daarnaast werken we in samenwerking met directie Jeugd, Zorg en Diversiteit en de GGD aan de komst van een (mobiele) gebruikersruimte en we onderzoeken de mogelijkheden van minder vrijblijvende dagbesteding.

## Verzoek om extra camera's

De hardnekkige overlastgevende groep (alcoholisten, drugsgebruikers en -dealers) heeft zich de directe omgeving bij 'de rotonde' aan de zuidoostkant in het Oosterpark toegeëigend. Er vindt vrijelijk handel in drugs plaats. Vraag en aanbod komen daar samen; er is een soort marktplaats. Men gebruikt drugs op de bankjes of in de bosschages. Bezoekers van het park worden lastiggevallen, geïntimideerd of zelfs bedreigd. Het repressief optreden door de politie heeft ondanks de grote inspanning en het schrijven van vele verwijderingsbevelen niet tot resultaat gehad dat de overlast is verminderd of laat staan gestopt. De massaliteit maakt de groep heel moeilijk bereikbaar voor hulpverlening.

Het verzoek en advies is om bij 'de rotonde', ingang Oosterpark hoek Linnaeusstraat/Oosterpark, een camera te plaatsen. Zolang de voornoemde openbare verlichting nog niet op orde is, is het belangrijk dat deze camera wordt voorzien van verlichting. Naast deze camera in het park, is het ook belangrijk om camera's buiten het park op de kruising Linnaeusstraat/ Oosterpark/ Wijttenbachstraat te plaatsen. Omdat er in de huidige situatie al in de portieken aan de Linnaeusstraat en Oosterpark wordt gebruikt, is het belangrijk om ondersteunend aan de inzet van politie en THOR deze straten met een camera in beeld te brengen. Het plaatsen van camera's kan bijdragen aan het spreiden en verdunnen van de groep waardoor de overlast afneemt, en er meer individuen door zorgverleners bereikt kunnen worden. Daarnaast is het cameratoezicht ondersteunend aan de in deze aanvraag toegelichte aanpak. Na plaatsing van de camera's blijven we de groep monitoren ten behoeve van zorgaanbod en om snel te kunnen reageren op eventuele nieuwe overlastsituaties.

Ik vertrouw erop dat ik u op dit moment voldoende heb geïnformeerd over de situatie in het Oosterpark en de aanpak die we daarop inzetten om in te kunnen stemmen met het bijplaatsen van camera's in het reeds aangewezen cameratoezichtgebied. Mocht dit verzoek nog vragen oproepen, dan verneem ik dat graag. Neem in dat geval contact op met Menno Hordijk (m.hordijk@amsterdam.nl).

Met vriendelijke groet,
Namens Veiligheidsoverleg Oost,

Carolien de Heer
Voorzitter stadsdeel Oost